

Motion till riksdagen 2006/07: MJ358

av **Holger Gustafsson m.fl. (kd, fp, m, c)**

Fisket i Vänern och Vättern

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder i syfte att utveckla och säkerställa fisket i Vänern och Vättern för yrkesfiske, sportfiske och turism.

Motivering

Skaraborgsområdet är landets största och viktigaste område för insjöfiske. Området i Västra Götaland mellan sjöarna Vänern och Vättern är ett naturligt centrum för såväl yrkesmässigt insjöfiske som sport- och fritidsfiske.

Vänern

Vänern är Västeuropas största insjö och hyser hela 35 olika fiskarter, vilket gör sjön till Sveriges artrikaste.

Vid Vänern finns det drygt 80 yrkesfiskare. De fångar årligen cirka 890 ton (enligt Vänerns vattenvårdsförbund). I Vänern bedrivs yrkesfiske med botten- och flytgarn och fasta redskap. De viktigaste fiskarterna är sik, gädda, gös och abborre. Den allra viktigaste fisken är siklöjan som främst används för framställning av den exklusiva löjrommen. En tredjedel av Vänerns fiskare bor i Lidköpings kommun, och av dessa har de allra flesta sin hemmahamn i Spiken, vilket gör Spiken till ett av Europas största insjöfiskelägen.

Fel! Okänt namn på

Vättern

Det finns idag 19 yrkesfiskare i Vättern (enligt Länsstyrelsen Västra Götaland). Yrkesfiskarnas skara har kraftigt minskat under 1900-talet. Det huvudsakliga yrkesfisket i Vättern bedrivs med nät och sik, röding och öring är de viktigaste arterna. Därutöver förekommer ett visst fiske med fasta redskap i vilka mindre mängder av flertalet arter fångas under de tider på året då fisken går strandnära. Under de senaste åren har fisket efter kräftor ökat kraftigt.

Fiskevård i Vänern

År 1988 bildades Stiftelsen Laxfond Vänern. Dess primära uppgift är att se till att Vänerlaxen bevaras och reproduceras i god naturlig miljö samt att en genbank finns säkrad. Parallellt är stiftelsens mål att utveckla en upplevelseturism i Vänerområdet med laxfisket som spjutspets. Det sistnämnda har inneburit att man under 1990-talet årligen satt ut 350 000 Vänerlaxar i sjön, vilket resulterat i ett laxfiske utan motsvarighet i Europa.

Det allra viktigaste målet för laxfiskevården är att bibehålla den genetiska resurs som lax- och öringstammarna i Vänern representerar.

Reglering av fisket för att skydda vissa utsatta arter är ett annat viktigt inslag i fiskevårdsarbetet. Under senare år har ålutsättningar gjorts. Utsättningarna är mycket viktiga för ålfiskets bestånd.

Gösen är mycket eftertraktad i såväl yrkesfisket som i alla former av fritidsfiske. Gösens lek- och uppväxtområden i Vänern är begränsade till grunda och varma vikar. Många av dessa vikar hotas av igenväxning vid låg vattenomsättning med en försämrad gösrekrytering som följd. Därför är behovet av ekonomiska resurser för vegetationsbekämpning angeläget. Utsättning av gösungar kan också vara lönsamt.

Signalkräftor har tidigare satts ut på vissa platser i Vänern. Ny utsättning av signalkräfta är en fiskevårdsåtgärd som bör övervägas på nytt. Åtgärderna bör följas upp.

Fiskevård i Vättern

Vätterns Fiskevårdsfond är en stiftelse som bildades år 1988 av Vätterns Fiskareförbund och Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund. Fondens främsta uppgift är att lämna bidrag till fiske- och miljövårdande verksamhet, fisketillsyn, information samt biologisk och limnologisk undersökning i Vättern och i tillrinnande vattendrag.

Den centrala myndighetens åtgärder

Fiskeriverket är den centrala myndighet som beslutar om vilka föreskrifter som skall gälla för vården av fiskbestånden. Regionalt är det länsstyrelsen

Fel! Okänt namn på

som tillsammans med kommuner och fiskets organisationer genomför olika fiskevårdande insatser. Exempel på sådana åtgärder är vård av biotoper, provfisker, anläggning av fiskvägar och fiskutsättningar.

Fiskevård definieras på olika sätt. Med fiskevård kan till exempel avses åtgärder som syftar till att öka fiskets avkastning och kvalitet, upprätthålla optimal avkastning och motverka skador på fiskbestånden. Genom olika åtgärder kan yrkes- och fritidsfiskets behov av en hög avkastning av eftertraktade arter tillgodoses. Åtgärderna bör utformas med hänsyn till att naturresursen fisk bevaras och utvecklas.

Sportfiske

I Väner och Vättern bedrivs ett omfattande fritids- och sportfiske. Denna fångst uppgår till cirka 500 ton per år. Trollingsfisket i de stora sjöarna har till följd av stora utplanteringar av lax och öring expanderat och bedöms som ett av landets bästa.

Ökad kunskap

Det ökade fritidsfisket och dess konsekvenser gör det nödvändigt att skapa bättre kunskap om fiske och vattenbruk. Det bör ske genom utbildnings- och informationsaktiviteter med anknytning till vatten, fiske, redskap och regleringar. De unika områdena kring Väner och Vättern, med sjöarnas rena vatten och rika tillgång på fina fiskarter, skulle tillsammans med en svensk satsning på internationell marknadsföring, ha goda förutsättningar att utvecklas till ett betydande turistområde baserat på svenskt insjöfiske. För detta krävs en gemensam nationell och regional samverkan.

EU-medel för landsbygdsutveckling

För att utveckla Väner- och Vätternområdet är det nödvändigt att länsstyrelsen intar en samordnande roll mellan kommuner, yrkesfiskare, sportfiskeföreningar och båtägarföreningar för att åstadkomma en satsning, inom ramen för EU:s landsbygdsutveckling, med utbyggnad av anläggningar för fiskets utveckling.

Väner och Vättern har nu en god tillgång på fisk och goda miljömässiga förutsättningar att ta emot en ökad fisketurism. Det som måste tillkomma är de anläggningsramper för i- och upptagning av båtar som fiskar enstaka dagar och sedan byter till annan plats för att där pröva fiskelyckan samt andra serviceanläggningar där fisken kan tas om hand under acceptabla sanitära förhållanden.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 27 oktober 2006

Holger Gustafsson (kd)

Christer Winbäck (fp)

Ulrika Carlsson i Skövde (c)

Cecilia Widegren (m)